

REVISTA ECONOMICĂ

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Banca Poporală” Dej, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Casa de păstrare” Miercurea, „Casa de păstrare” Săliște, „Chiorana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economică” Cehalm, „Economul”, „Făgețana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănițerul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Industria”, „Iulia”, „Lipovana”, „Lugoșana”, „Luceafărul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Patria”, „Plugarul”, „Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Silvania”, „Someșana”, „Steaua”, „Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărândeana”, „Zlăgheana”, „Agricola”, însoțire economică de magazin și anticipațiuni, Hunedoara.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

DIRECTOR
IOAN I. LĂPĂDATU.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul IX.

Sibiu, 28 Iulie 1907.

Nr. 30.

Suntem solidari?

Ne-am ocupat în cei doi numeri precedenți ai revistei noastre cu chestiunea „Solidarității” băncilor. Continuăm și în numărul de față, publicând „Procesul verbal” al adunării generale de constituire al acestei asociațiuni și o parte a Statutelor ei, rămânând ca restul să se publice în cei doi numeri următori.

Din statutele acestei asociațiuni a băncilor noastre se vede frumosul scop ce se țintește prin asociare. Anume este acela: ca toate băncile noastre, prin acest mijloc, să-și ocrotească interesele lor multe și mari și deodată și interesele clientelei lor.

Proiectul de statute a fost trimis spre studiere și opinare tuturor institutelor noastre financiare, mari și mici. Toate aceste institute au fost invitate să-și dea concursul la crearea și susținerea acestei instituțiuni neapărat folositoare pentru prosperarea lor.

Din raportul fondatorilor se vede însă că numărul membrilor înscrși la această asociațiune este numai de 68 cu 189 părți fundamentale à K 200, care ar da suma de K 37,800 capital de fondare.

Ce urmează de aici?

Urmează că din circa 150 de institute financiare ale noastre nu s'au înscris nici jumătate; că institute din cele mai de frunte nu au intrat în asociațiune, altele din aceste au subscris numai câte o acție, întocmai ca și plăpânda „Speranța” din Hosman, înființată de abia câteva luni, și că în chipul

acesta cu capitalul subscris de K 37,800 și cu venitul de rotund K 2000 puțină ispravă se va putea face.

În consecuență ce am putea răspunde la întrebarea din fruntea acestui articol? Nimic altceva decât că nu suntem solidari, că nu știm sau nu voim să ținem seamă de importantul principiu al solidarității, care joacă un rol așa de hotărâtor în toate acțiunile mici și mari din viața popoarelor.

Această constatare, firește, nu ne cauzează bucurie, nici nu servește spre onoare; din contră ea e de natură să supere pe toți ceice stăruie pentru închegarea forțelor noastre pe terenul economic și cari și-au pus de deviză să lucreze cu puteri unite în această direcțiune.

Da! Pentru că se așteptă, cu drept cuvânt, ca toate institutele noastre financiare să se înroleze dela început la acțiunea pornită în interesul lor.

O mângâiere ne rămâne însă. Prin dispoziția statutelor de a se putea subscrie oricând cote și, în locul uneia subscrise deja, să se poată subscrie mai multe, — se poate repara greșala ce se vădește la înființarea acestei frumoase instituțiuni.

Să sperăm deci, că toate institutele noastre financiare, până și cele mai mici, își vor trage pe seamă, vor reveni asupra chestiunii, se vor grupă toate în jurul „Solidarității” și astfel cu puteri unite vor face un lucru bine întemeiat și cu viitor.

Să sperăm.

+

Proces verbal

luat în adunarea generală de constituire a „Solidarității“, asociațiunea institutelor financiare ca însoțire, ținută în 16 Iulie 1907 în Sibiiu.

Președinte:

Parteniu Cosma.

Notar:

Dominic Rațiu.

Membrii prezenți:

Nrul curent	Numele membrului prezent	Sediul	Reprezentat prin	Nrul cuotelor subscrie
1.	„Mureșana“,	Reghinul sășesc,	Iosif Popescu	3
2.	„Nădlăcana“,	Nădlac . . .	Aurel Șuluțiu	10
3.	„Arieșana“,	Turda . . .	Iuliu Bardoși	1
4.	„Geogeană“,	Geoagiu . . .	Dr. Brediceanu	2
5.	„Timișiana“,	Timișoara . . .	Romul Cărăbaș	1
6.	„Grănițerul“,	H.-Dobra . . .	Dominic Rațiu	1
7.	„Banca Poporală“,	Dej . . .	Simion Rus	1
8.	„Porumbăceana“,	Porumbac,	Ioan Marinescu	1
9.	„Lipovana“,	Lipova . . .	Voicu Hamsea	10
10.	„Zlăgneana“,	Zlagna . . .	Emanuil Beșa	5
11.	„Albina“,	Sibiiu . . .	Parteniu Cosma	10
12.	„Corvineana“,	Hunedoara .	Petru Șinca	2
13.	„Economul“,	Cluj . . .	Nicolau Căciulă	5
14.	„Șercăiana“,	Șercaia . . .	Dr. P. German	1
15.	„Racoțana“,	Șeica-mare .	Nicolau Racoța	2
16.	„Creditul“,	Zernești . . .	Nicolau Garoiu	5
17.	„Chiorana“,	Șomcuta-mare .	Dr. L. Leményi	2
18.	„Bihoreana“,	Oradea-mare .	Dr. Coriolan Pap	10
19.	„Victoria“,	Arad . . .	Sava Raicu	10
20.	„Cassa de păstrare“,	Săliște,	Constantin Herta	2
21.	„Ardeleană“,	Orăștie . . .	Ioan I. Lăpădatu	3
22.	„Vlădeasa“,	B.-Huedin . . .	Iuliu Poruțiu	5
23.	„Sebeșana“,	Sas-sebeș . . .	Zev. Mureșianu	1
24.	„Silvania“,	Șimleu . . .	Andrieu Cosma	1
25.	„Sentinela“,	Satul-nou . . .	Petru Stoica	5
26.	„Sebeșana“,	Caransebeș . .	Enea Hodoș	2
27.	„Cassa de păstr.“,	Mercurea,	Dumitru Vulcu	1
28.	„Speranța“,	Hosman . . .	Ioan Pampu	1
29.	„Vatra“,	Cluj . . .	Nicolau Ivan	1
30.	„Brădetul“,	Orlat . . .	Dr. Ioan Stroia	1
31.	„Agricola“,	Hunedoara . . .	Vasile C. Osvadă	1

I. Se cetește apelul nominal al membrilor și după ce se constată că sunt prezenți membrii însemnați mai sus se pune la ordine ziua: „Constituirea adunării generale“.

Se alege cu unanimitate președinte: Parteniu Cosma, notar: Dom. Rațiu; iar pentru verificarea procesului verbal prezent se delegează domnii Dr. Liviu de Leményi și Dr. Tiberiu Brediceanu.

Adunarea generală constată că s'au scris prin 68 membrii 189 cote fundamentale de câte K 200, că sunt prezenți 31 membrii cari reprezintă

106 cote și că adunarea generală e capabilă de a aduce deciziuni valide.

Constată mai departe că adunarea generală s'a convocat în regulă și că în această adunare generală fiecare membru prezent are numai un vot fără privire la împrejurarea, că reprezintă una sau mai multe cote.

II Urmează punct 2 din program: „Raportul fondatorilor despre subscrierile întrate și plățile făcute și darea absoluturului pentru fondatori“.

Din raportul fondatorilor reiese, că s'au scris prin 68 membrii 189 cote fundamentale de câte K 200 și că în contul cotelor fundamentale au încurs . K 11,400— iar în taxe de înscriere . . . „ 5,212-90

total deci K 16,612-90

care sumă e depusă la „Albina“, institut de credit și de economii în Sibiiu, ceace se dovedește prin un extras de cont.

Socotelile prezentate se declară de exacte și după ce fondatorii au purces în toată privința corect li-se dă absoluturul.

III. Urmează punct 3 din program: „Deciziune cu privire la constituirea însoțirii.“

Adunarea generală cu unanimitate de voturi decide constituirea însoțirii.

IV. Urmează punct 4 din program: „Stabilirea statutelor“.

După unele modificări a proiectului de statute prezentat de fondatori.

Statutele se stabilesc în textul alăturat la acest proces verbal.

Adunarea generală autorizează direcțiunea, ca eventualele schimbări ce se vor cere prin tribunal să le execute în cadrul ei de activitate fără ca din acest motiv să mai convoace vre-o adunare generală.

V. Urmează punct 5 din program: „Alegera direcțiunii“.

Conform §-lui 16 din statute sunt a se alege: 1 președinte, 1 vicepreședinte și 7 membrii în direcțiune.

Pentru consultare se suspendă ședința pe 5 minute.

După redeschidere

Se alege cu unanimitate de voturi în direcțiune cu mandat pe 3 ani următorii:

1. Președinte Parteniu Cosma, directorul institutului de credit și economii „Albina“ din Sibiiu.

2. Vicepreședinte Ilie Trăilă, di-

rectorul societății pe acții „Oraviciana“ din Oravița.

3. Dr. Gavril Suci, președintele instit. de credit și econ. „Hațiegana“ din Hațeg.

4. Romul Cărăbaș, directorul institutului de credit și economii „Timișiana“ din Timișoara.

5. Dr. Coriolan Pap, directorul instit. de credit și econ. „Bihoreana“ din Oradea-mare.

6. Sava Raicu, secretarul instit. de credit și econ. „Victoria“ din Arad.

7. Ioan I. Lăpădatu, directorul institutului de credit și economii „Ardeleana“ din Orăștie.

8. Andreiu Cosma, directorul institutului de credit și economii „Sylvania“ din Șimleu.

9. Dominic Rațiu, contabil-revizorul institutului de credit și de econ. „Albina“ din Sibiu.

VI. Urmează punct 6 din program: „Alegerea comitetului de supraveghiere“.

Adunarea generală alege unanim cu mandat pe un an în comitetul de supraveghiere pe Domnii:

1. Voicu Hamzea, directorul institutului de credit și econ. „Lipovana“ din Lipova.

2. Nicolae Ivan, președintele inst. de credit și econ. „Vatra“ din Cluj.

3. Petru Stoica, directorul instit. de credit și economii „Sentinela“ din Satul-nou.

4. Dr. Nicolae Comșa, membru în comitetul de supraveghiere a „Casei de păstrare“ din Săliște.

5. Mateiu Jiga, directorul casei de păstrare „Furnica“ din Făgăraș.

VII. Urmează punct 7 din program: „Fixarea taxelor și diurnelor revizorilor experți“.

Adunarea generală decide; Diurnele revizorilor experți se fixează cu K 20. Diurnele se calculează de la plecarea revizorului-expert până la sosirea în domiciliul său. O noapte petrecută în călătorie se calculează ca o zi.

Afară de aceasta se rebonifică speșele de călătorie ș. a., pe tren bilet clasa a II-a și trăsuri după referințele locale.

Fiind ordinea de zi exhaustivă președintele încheie adunarea generală.

Cosma m. p., președinte. Rațiu m. p., notar.

Verificat în Sibiu, la 24 Iulie 1907. — Dr. Liviu Leményi m. p., Dr. Tiberiu Brediceanu m. p.

Statutele

Asociațiunii de institute financiare, ca însoțire „Solidaritatea“ în Sibiu.

§. 1.

Sub numirea «*Solidaritatea*», asociațiune de institute financiare ca însoțire; în limba maghiară: «*Solidaritatea*», pénzintézetek szövetsége mint szövetkezet, se înființează, în temeiul art. de lege XXXVII din 1875 și pe timp nedeterminat, o însoțire cu responsabilitate limitată a institutelor de credit și economii, societăți pe acții sau însoțiri din patrie.

§. 2.

Sediul însoțirii este Sibiu.

Firma.

§. 3.

Firma însoțirii scrisă, stampilată sau tipărită o subscriu colectiv cu mâna proprie sau doi membri ai direcțiunii sau un membru al acesteia și un funcționar al însoțirii, anume plenipotențiat în acest scop.

Scopul.

§. 4.

Scopul însoțirii este promovarea prosperării solide a băncilor însoțite.

În acest scop:

1. va mijloci afaceri de comerțul de bancă de tot felul, dar în special va cumpără și vinde efecte publice și va mijloci credite de orice natură pe sama institutelor însoțite;

2. va stabili norme generale unitare în ceea ce privește contabilitatea, controlul trebuincios și bunul mers al afacerilor administrative ale băncilor;

3. va supune la control periodic contabilitatea și administrația băncilor însoțite prin revizori experți înstituiți anume spe acest scop;

4. va studia și propune normele generale pentru consolidarea și prosperarea băncilor;

5. va studia și inițiază atari așezăminte și întreprinderi economice și financiare, cari s'ar putea înființa cu ajutorul material și moral al băncilor însoțite;

6. va edita un organ central de publicitate, eventual și alte publicațiuni pentru studiarea problemelor economice a însoțirii și popularizarea cunoștințelor social-economice și financiare peste tot.

Averea.

§. 5.

Averea însoțirii se compune:

a) din capitalul social, adică din cotele fundamentale ale membrilor cari sunt egale, fiecare în sumă de K 200. Acest capital se plasează în hârtii de valoare sau în depuneri la institute solide, eventual în alte operațiuni financiare sigure.

b) din taxele de înscriere ale membrilor cari se stabilesc la $\frac{1}{2}\%$ a capitalului social al institutelor ce aparțin ca membri însoțirii. Cu suma taxelor de înscriere, după acoperirea cheltuielilor de fondare, se formează un fond de rezervă al însoțirii, care se fructifică în condițiunile capitalului social.

c) din taxele de revizuire.

§. 6.

Fondul de rezervă se formează și mărește conform dispozițiunilor §-lui 5.

50% ale venitului acestui fond se capitalizează, iar 50% se întrebuințează, conform §-lui 7.

Când fondul ar ajunge la o mărime ce ar corespunde la $\frac{3}{4}\%$ a capitalurilor sociale a institutelor asociate, adunarea generală poate micșora cuota de capitalizare.

Fondul de rezervă e proprietatea însoțirii. Membrii n'au parte din acesta și nu pot pretinde nimic din el nici în caz de repășire, nici de excludere din însoțire și nici la o eventuală desființare a acesteia.

În caz de dizolvare a însoțirii, fondul de rezervă se întrebuințează pentru vre-un scop public, în sensul deciziunii adunării generale.

§. 7.

Pentru susținerea însoțirii, pentru acoperirea cheltuielilor reclamate de scopurile, ce le urmărește ea, și pentru spesele și diurnele revizorilor se întrebuințează:

- a) veniturile capitalului social;
- b) jumătate din veniturile fondului de rezervă, conform §-lui 6 al acestor statute;
- c) taxele de revizuire.

Membrii.

§. 8.

Membru al însoțirii poate fi orice institut de bani, societate pe acții sau însoțire înființată în sensul art. de lege XXXVII din 1875, obligat la publicitate și luat în registrul firmelor vre-unui tribunal reg. ung. din patrie.

§. 9.

Calitatea de membru se poate obține prin o cerere în scris, adresată Direcțiunii însoțirii, în care institutul petent declară că se va supune dispozițiunilor statutare, deciziunilor adunărilor generale și ale direcțiunii și că va plăti toate taxele ce i-se vor impune.

Cuota fundamentală și taxa de înscriere trebuie înaintată odată cu cererea de a fi primit ca membru al însoțirii.

Excepție dela aceasta fac membrii cari vor participa la adunarea generală de constituire a însoțirii. Aceștia sunt datori a solvi cotele fundamentale și taxele de înscriere, cel mai târziu în 30 de zile dela adunarea generală de constituire.

§. 10.

Asupra primirii sau respingerii cererilor intrate dela institute pentru a fi primite de membri, decide

Direcțiunea cu o majoritate de $\frac{2}{3}$ a voturilor prezente.

În convocatoriile acestor ședințe trebuie să se indice apriori numele institutelor ce cer a fi primite ca membri în însoțire.

Deciziunile, relativ la primire sau respingere se comunică în scris institutelor interesate. Motivele de respingere nu se comunică.

Contra deciziunilor de respingere se poate reclama la adunarea generală proximă, care cu o majoritate de $\frac{2}{3}$ a celor prezenți cu drept de vot, poate primi cererea respinsă.

§. 11.

Calitatea de membru încetează:

- a) dacă însoțirea se desființează;
- b) dacă vre-un membru își anunță în scris la direcțiune repășirea din însoțire, ceea ce însă trebuie să se întâmple cel puțin cu șase luni înainte de sfârșitul anului solar. Repășirea voluntară numai atunci are loc, dacă institutul respectiv a satisfăcut tuturor îndatoririlor sale față de cassa însoțirii și pentru anul în care repășește;

c) dacă se desființează sau ajunge în concurs vre-un institut aparținător însoțirii și

d) dacă vre-un institut e exchis din însoțire. Excluderea are loc, dacă vre-un institut membru, provocat fiind, în termen de o lună n'a satisfăcut îndatoririlor sale față de cassa centrală a însoțirii, sau lucrează contra intereselor acesteia.

Decizul de excludere îl aduce direcțiunea cu majoritate de voturi.

În convocarea ședințelor direcțiunii, în care e să se pertracteze chestiuni de excludere, această împrejurare trebuie indicată special, numindu-se și institutul interesat.

Deciziunea de excludere se comunică în scris institutului respectiv, cu indicarea motivelor.

În contra acestei deciziuni se poate reclama la adunarea generală proximă, fără însă ca până la aceea institutul exchis să-și poată exercita drepturile avute ca membru.

Adunarea generală cu o majoritate de $\frac{2}{3}$ a celor prezenți cu drept de vot, poate nimici deciziunea de excludere.

Membrul repășit sau exchis rămâne în obligație față de creditorii însoțirii pentru angajamentele ce aceasta le-a luat încă un an de zile socotit dela ziua repășirii sau a excluderii sale.

Cuota fundamentală i-se replătește institutului repășit sau exchis — întrucât n'ar avea angajamente neachitate față de cassa însoțirii — un an de zile, socotit dela data în care a încetat de a mai fi membru.

§. 12.

Membrii au următoarele drepturi:

- a) să participe prin reprezentanții lor în adunările generale ale însoțirii cu drept de vot.

Acest drept însă pentru membrii cari repășesc de bunăvoie din însoțire, încetează odată cu ziua repășirii.

Pentru cei exchiși, dreptul acesta se suspendă cu ziua în care s'a adus deciziunea de exchidere;

b) să prezinte propuneri independente, cari să fie luate în ordinea de zi a adunărilor generale. Aceste propuneri trebuie înaintate direcțiunii cel puțin cu opt zile înainte de convocarea adunării generale;

c) să ceară revidarea afacerilor institutelor lor prin revizori-experti ai însoțirii;

d) să participe la lucrările secțiunilor și conferențelor acestora unde pot lua cuvântul și pot face propuneri;

e) să ceară informațiuni și deslușiri dela organul însoțirii, anume incredințat cu aceasta, în tot felul de chestiuni de specialitate și

f) să primească publicațiunile însoțirii și să folosească biblioteca și eventual salele de lectură ale acesteia.

(Va urma).

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 24 Iulie 1907.

Situațiunea pieței internaționale, deși cererile pentru ultimo până acum n'au întrecut cererile din alți ani este în continuă fluctuațiune, cu tendința generală de încordare. Cu deosebire este semnificativ faptul, că în timpul din urmă orașe și institute mari hipotecare germane au început a emite scrisuri fonciare și obligațiuni cu $4\frac{1}{2}\%$, un semn acesta că cei mai competenți factori judecă scumpirea actuală a numărării ca ceva durabil. Urcarea tipului de dobândă al efectelor se impune din cauza realizărilor multe și a scăderii cursului tuturor hârtiilor de stat și private mai puțin rentabile. O influință favorabilă asupra burselor a exercitat știrea, — desmintită mai târziu — despre reducerea etalonului în Paris dela $3\frac{1}{2}$ la 3% .

Pe piața internă nu este nici un raport între cererile de numărări și scumpetea ce domnește. Discontul privat s'a urcat în Viena așa de mult, că este numai cu $\frac{1}{16}\%$ mai mic decât rata oficială a băncii. La aceasta a contribuit mai ales teama de ultimo, care a îndemnat multe firme a se prevedea din bună vreme cu mijloacele de lipsă prin realizări de efecte, al căror curs în lipsă de cumpărători a scăzut în mod îngrijitor. În prezent toată atențiunea piețelor este concentrată asupra ultimei. Cu 1 August venind în circulațiune cupoanele și chiriile scadente, se sperază oarecare ameliorare a încordării actuale.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Agricola“, însoțire economică de magazin și anticipații în Hunedoura, a căreia bilanț i-am publicat în numărul nostru ultim și-a convocat a V-a adunare generală ordinară pe 28 crt. cu următoarea ordine de zi: 1. Deschiderea adunării și constituirea biroului. 2. Raportul anual și raportul despre membri, precum și bilanțul prezentat de direcțiune. 3. Raportul comitetului de supraveghiere. 4. Impărțirea profitului curat. 5. Absolutorul direcțiunii și al comitetului de supra-

veghiere pentru gestiunea anului 1907. 6. Alegerea a doi membri în direcțiune. 7. Eventuale propuneri.

„Coroana“, institut de credit și economii, soc. pe acții în Bistrița și-a ținut adunarea generală extraordinară la 18 crt. când s'a hotărât urcarea capitalului societar la K 300,000. Tot cu ocaziunea aceasta a fost ales membru în direcțiune domnul Constantin Flămând, preot în Borgo-Rus.

„Leucușana“, institut de credit și economii, soc. pe acții în Leucușești (com. Caraș Severin). Sub firma aceasta este pe cale a se înființa o nouă întreprindere românească în comuna amintită, situată în Valea-Begheului. Prospectul lansat în scopul fondării acestui institut este semnat de următorii: Dr. Iosif Popoviciu, prof. univ. în Budapesta; Ioan Capitan, preot în Cladova; Iancu Barbulescu, inv. în Cutina; Petru Varandin, econom în Mănăștur; George Albulescu, mare proprietar în Nevrincea; Dimitrie Tătar, preot în Jupani; Trandafir Buru, inv. în Cladova; Ioan Furdian, învăț., Vas. Martinovici, Nic. Borchescu, Z. Irimescu, Dion. Furdian, Vas. Serbu Trifon Bof, Petru Irimescu, St. Borchescu, R. Cozilec, Z. Serbu și George Popescu, toți economi în Leucușești. Capitalul societar este proiectat cu K 30,000 împărțit în 600 acții à K 50. Terminul de subscriere este 15 Sept. 1907.

AGRICULTURA.

Situațiunea agricolă.

În Ungaria. Conform raportului publicat de ministerul ung. de agricultură la 15 Iulie a. crt. situațiunea sămănăturilor și peste tot a împrejurărilor agricole în țară se prezintă astfel:

Căldura anormală dela finea lunii Iunie s'a continuat și în cele dintâi 2 zile ale lunii Iulie. A urmat apoi timp ploios și răcoros, după aceea zile călduroase, iar mai târziu timp furtunos și ploi cu grindină cari în multe locuri au cauzat pagube însemnate. Caracterul nestatornic al timpului durează încă și probabil că se va continua. Din toate părțile țării se anunță plângeri mai ales asupra secetei din urmă, care a cauzat la șes ea și în regiunile ridicate pagube considerabile. De altă parte încă este adevărat, că ploile abundente din urmă au fost o mare binecuvântare pentru plantele de săpat, pentru cele de grădină, comerciale și de nutreț. Excepție fac numai acele regiuni unde nu ploase îndeajuns, și unde ploile ar fi foarte de dorit. Pe baza rapoartelor sosite mai pe urmă dela referenții agricoli recolta din acest an a cerealelor de toamnă este submijlocie.

Prospectele recoltei cerealelor la 15 Iulie sunt prezentate în cifre astfel:

	Terit. cultiv. în jug. cat.	Mijlocia rec. per jug. cat. în măji metr.	Recolta totală în măji metr.	Recolta din 1906 în măji metr.
cu grâu	5.544,244	5.77	32.042,000	53.725,631
„ săcară	1.818,118	5.59	10.164,600	14.150,811
„ orz	1.937,600	6.54	12.683,600	15.185,554
„ ovăs	1.914,418	5.75	11.014,400	12.734,349

Conform acestor date recolta cerealelor este prezentată mai nefavorabil decât la finea lunii Iunie.

Rapita a dat în părțile noastre recoltă mijlocie și bună mijlocie; mai tot așa și în celelalte regiuni ale țării.

Cucuruzul, chiar și cel târziu, urmând ploii, va da recoltă bună.

Cartofii, se desvoaltă bine.

Legumile în general se desvoaltă satisfăcător, asemenea și *păstăioasele*; au însă trebuință de ploaie.

Varza se desvoaltă bine.

Hemeiul va da recoltă mijlocie și bună mijlocie.

Cânepa și inul sunt destul de dese și în putere; în unele locuri însă inul a rămas scurt.

Plantațiunile de tutun timpurii se desvoaltă frumos; cele târzii mai puțin mulțamitor.

Napii de zahăr și de nutreț se desvoaltă bine, dar totuși au trebuință de ploaie.

Plantele de nutreț se cosese acum a doua oară și în unele locuri a treia oară. Recolta e mai bună decât cea precedentă numai unde a ploaie. *Măzăricea cu ovăs* a dat recoltă satisfăcătoare. *Mohorul* încă a fost favorizat în creștere prin ploile ultime.

Livezile au dat recoltă mijlocie.

Pășunile în multe locuri au trebuință de ploaie.

Viile vor da recoltă mijlocie și sub mijlocie.

Pomi vor da recoltă slabă.

În *România*. Conform statisticii făcute de ministerul Domeniilor, situația agricolă a anului crt. se prezintă astfel:

Grâul a fost sămănat pe o întindere de 1.929,696 hectare; din acestea au fost distruse complet 10,207 hect. Stricăciunile au fost pricinuite de șoareci, insecte, îngheț, năbușală, inundații și secetă.

Din suprafața distrusă cu desăvârșire s'au întors și sămănat cu plante ca ovăs, porumb, mei, etc. 239,873 ht., prin urmare în acest an agricol, cultura grâului nu va putea ocupa o suprafață mai mare de 1.600,000 hectare.

În privința perspectivei recoltelor grâul se prezintă bine în 38 comune, unde nu se notează nici o pierdere; mijlocie în 842 comune, cu pierderi de 10—50 la sută, și rău în 1858 comune, cu pierderi de 40—90 la sută. Deci starea generală este submijlocie. Ploile din urmă au contribuit de sigur la ameliorarea acestei situații, astfel că estimăția ar fi de 10 hectolitri la hectar.

Rapița cultivată pe 41,147 ht., 30,528 ht., distruse cu desăvârșire.

Situația rapiței se prezintă mijlocie, căci avem 7 comune cu stare bună, 90 mijlocii și 79 rea.

Orzul e perdut în proporție de 68 la sută din întinderea culturală.

Ovăsul se prezintă satisfăcător. Ploile au ameliorat foarte mult această plantă. Estimăția recoltei este bună.

Porumbul s'a cultivat pe o întindere tot atât de mare ca în anul precedent. Starea porumbului se arată bună în 1221 comune adică jumătate din numărul total al comunelor.

În urma ploilor s'au mai făcut sămănături de porumb până la 5 Iunie c.

Viile prezintă o situație mai mult mijlocie. În 530 comune sunt bune; în 545 mijlocii și în 354 rele. Gerul de astă iarnă le-a produs multe stricăciuni.

Fânățele promit a da o recoltă bună.

Pășunile au suferit ceva mai mult, dar nici ele nu prezintă o rea stare generală. S.

CRONICA.

Alegere de director executiv la „Crișana“ din Brad. Dl Vasile C. Osvadă, renunțând la postul de director executiv ce i-s'a conferit din partea direcțiunii acestui institut, — la locul devenit din nou vacant direcțiunea a ales — precum aflăm — pe dl *Emanuil Comșa*, actual cassar la societatea de asigurare mutuală „*Transilvania*“ din Sibiu.

Posturi vacante. „*Codriana*“ din *Băsești* (com. Szilágy) caută *contabil*. Salar anual K 1600, bani de cuartir K 200 și tantiema statutară. Amănunte se pot vedea din anunțul apărut în numărul nostru de față.

„*Jiana*“ din *Petroșeni* caută *cassar*. Salar anual K 800 și tantiema statutară. Se cer limbile română și maghiară în vorbire și scriere și o cautiune de K 1000 în bani ori hârtii de valoare. Terminul concursului este 9 August 1907.

„*Ulpiana*“ din *Grădiște* a publicat concurs cu termin de 1 *Septembrie a. c.* pentru ocuparea postului de *cassar*. Salar anual K 600 și tantiema statutară; se cere o cautiune de K 5000 în numărări ori hârtii de valoare.

Bancă românească în Salonta-mare. „*Magyar Pénzügy*“ aduce știrea, că sub egida „*Albinei*“ și a „*Transilvaniei*“ din Sibiu (!) și a „*Bihoreanei*“ din Oradea-mare ar fi pe cale a se întemeia în Salonta-mare o *bancă românească* cu capital societar de K 500,000. În cercurile numitelor bănci — precum aflăm — nu se știe nimic de o astfel de fondare.

Noua emisiune a institutului „Bihoreana“. Atragem și la acest loc atențiunea cetitorilor la „*Avizul*“ ce publicăm în această chestiune între inserțiunile numărului de față al revistei.

Organizarea revizorilor vienezii. Gremiul revizorilor experți din Viena a întemeiat de curând o asociație cu răspundabilitate limitată, al căreia scop este: a aranja cursuri speciale pentru formarea de revizori-experti; a delega la cererea societăților, întreprinderilor și firmelor particulare revizori-experti pentru efectuarea de reviziuni, revizori pentru a căror activitate asociația ia răspundabilitate morală. La cursul aranjat de asociație se admit ca ascultători ordinari numai absolvenții de școale superioare de comerț sau de alte școale medii, cari după absolvirea cursului se supun la un examen. Acestea vor cuprinde cunoștințe comerciale, național-economice și de drept, apoi cunoștințe nu numai formale, ci esențiale privitoare la reviziunea registrelor și bilanțului. Celce trece examenul cu succes, primește diplomă de revizor-expert. Asociația va cere dela guvernul austriac, ca în viitor să fie admiși ca revizori-experti oficiali și judecătorești numai persoane cu diplome dela asociația numită.

Bancă pentru funcționari. În capitală s'a pornit o acțiune pentru fondarea unei bănci a funcționarilor de orice categorie, chemată a procura credite ieftine și a ocroti interesele materiale ale funcționarilor de stat, administrativi, de bancă, privați etc. Capitalul societar este proiectat la K 2.000,000 împărțit în 100,000 acții à K 20. Din suma de K 20 sunt a se plăti la subscriere 50% = K 10 + K 1 spese de fondare; celelalte 50% după hotărârea adunării generale.

Tovărășiile satești pentru valorizarea laptelui în 1906. Ministrul de agricultură a publicat în zilele trecute un raport asupra activității tovrășiilor satești de lăptărit în 1906. Conform acestui raport tovrășiile din chestiune au scăpat deja de efectele păgubitoare, ale anilor precedenți lipsiți de nutreț. În 1904 tovrășiile au avut un venit de K 10·2 mil. și au prelucrat 95 milioane litre de lapte. În anul următor cantitatea laptelui prelucrat s'a redus la 77 milioane litre și venitul la K 8·5 mil. Anul 1906 a fost iarăș un an de creștere. Numărul tovrășiilor a crescut la 622, al membrilor la 59,104, cari au avut subscrise laolaltă 98,479 părți fundamentale. Venitul tovrășiilor a atins suma de K 9.452.654. Locul prim ocupă, în ce privește tovrășiile de lăptărit, comitatul Baranya, unde se află 93 de tovrășii, cari funcționează bine și al căror venit a fost de K 1.346,409; apoi vin comitatele Bács-Bodrog, Timiș, Torontal, Moșon, Murăș-Turda, Tolna, Veszprém și Zala. Intreagă mișcarea aceasta datează de vre-o 10 ani.

Cum vedem din cifrele de sus tovrășiile de lăptărit sunt un însemnat izvor de câștig pentru poporațiune, din care cauză cercurile conducătoare de pe la băncile noastre ar trebui să facă și ele o întinsă propagandă în sinul clientelei lor pentru fondarea de astfel de tovrășii, cari ridică bunăstarea materială a celor întovărășiți.

S u m a r.

Suntem solidari? — Proces verbal. — Statutele „Solidarității”. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Societăți financiare și comerciale*: „Agricola”, „Coroana”, „Leucășana”. — *Agricultură*: Situațiunea agricolă. — *Cronică*: Alegere de director executiv la „Crișana” din Brad, Posturi vacante, Bancă românească în Salonta mare, Noua emisiune a institutului „Bihoreana”, Organizarea revizorilor vienezi, Bancă pentru funcționari, Tovărășiile satești pentru valorizarea laptelui în 1906.

Banca de asigurare Transilvania.

— Sibiu, strada Cismădiei Nr. 5. —

- Asigurări contra pericolului de foc și exploziune.
- Asigurări pe viață în toate combinațiile.
- Asigurări pentru cazuri de accidente.
- Asigurări contra pagubelor prin grindină.
- Asigurări contra infracției (furt prin spargere de casse și locuințe). Nr. 2 (80—52)
- Asigurări de sticle la galantare, etc.

Pentru bănci de credit condiții foarte avantajoase pentru asigurarea ipotecelor și reduceri considerabile de premii pentru membrii oricărei reuniuni agricole sau tovrășii economice.

Bursa de București.

Cursul din 24 Iulie 1907.

Rentă amort., impr.	185 mil. din 1903, 5%	vinde	Lei	102 ³ / ₈
"	"	"	"	92 ¹ / ₂
"	274 " " 1890, 4%	"	"	89 ¹ / ₂
"	180 " " 1898, 4%	"	"	90 ³ / ₈
"	seria A. și B. din 1905, 4%	"	"	90 ¹ / ₄
"	convertită din 1905, 4%	"	"	102 ¹ / ₂
Obligațiunile Credit. județian și comunal 5%	"	"	"	99 ¹ / ₂
Serisuri fonciare rurale 5%	"	"	"	89 ¹ / ₂
" " " " " 4%	"	"	"	98 ¹ / ₂
" " " " " urb București 5%	"	"	"	94 ³ / ₈
" " " " " " Iași 5%	"	"	"	

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 24 Iulie 1907.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vit de
A. Datoria de stat ungară.			
4	Renta ung. aur, ... scut. de dare	110 55	111 25
4	" " Cor. . . . . " " "	92 85	92 90
3 ¹ / ₂	" " " " " " " "	81 20	82 25
—	Impr. cu premii à 100 fl. . . . . " " "	190 25	192 —
4	" p. reg. Tisei și Seghedin, sc. de dare	142 75	144 —
3	Impr. p. regul. Porților de fier . . . . . " " "	76 80	76 80
4 ¹ / ₂	Oblig. de regalii croato-slavone " " "	100 75	100 50
4	" rurale ungare " " "	93 10	93 30
4	" " croato-slav. . . . . " " "	—	96 50
B. Datoria de stat austriacă.			
4	Renta unit. conv. în cor, Mai-Nov., sc de dare	96 70	97 75
4	" " " " Ian.-Iulie " " "	96 90	97 75
4-2	" " " " în hârtie, Febr.-Aug. " " "	98 10	98 75
4-2	" " " " argint April-Oct. " " "	98 10	98 75
4	Losuri din 1860 à fl. 500—	151 25	153 —
4	" " 1860 à fl. 100—	206 50	211 —
—	" " 1864 à fl. 100—	254 —	254 —
4	Renta austr. aur., ... scut. de dare	114 90	115 75
4	" " Cor. " " " " " " " "	96 80	97 75
3 ¹ / ₂	" " de invest. " " " " " " " "	86 30	—
C Alte datorii publice.			
4	Impr. orașului Budapesta din 1903, sc. de dare	91 —	92 50
5	" " Viena	102 50	—
6	" bulgar p. căi ferate din 1889 à frs 125	120 20	120 —
4	Imprumut Temeș-Bega din 1897	92 70	92 60
D. Scrisuri fonciare, obligaț. com., etc.			
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	97 —	—
4	Banca austro-ungară 50 ani în florini	98 —	98 20
4	" " " " 50 ani în coroane	100 —	100 —
4	Banca comer. ung. Pesta în fl.	100 —	100 75
4 ¹ / ₂	" " " " în cor.	95 —	95 50
4	Obl. com. banca ung. Pesta cu 10% premie	103 75	106 —
4 ¹ / ₂	" " " " repl. 60 ani	95 —	95 50
4	Seris. fonc. I Cassă de păstr. patr., Pesta	94 90	95 25
4	Obl. com. " " " " în cor	94 50	94 90
4	Obl. cu premii I. Cassă de păstr. patr. à K 100	—	111 50
4	Seris fonc Inst. de credit fonciar ungar în cor.	94 70	94 75
4 ¹ / ₂	Banca ipotecară ungară în cor.	100 —	100 25
4	" " " " " " " " " " " " " "	94 25	91 50
4	Obl cu premii Banca ung. hip à K 100	—	114 —
5	" " " " " " " " " " " " " "	—	101 —
4 ¹ / ₂	" " " " " " " " " " " " " "	—	100 —
4 ¹ / ₂	Cassa de păstrare generală Sibiu, ...	100 —	100 50
4	" " " " " " " " " " " " " "	94 75	95 —
4	" " " " " " " " " " " " " "	101 50	101 50
4 ¹ / ₂	Inst. de credit fonciar Sibiu, ...	101 —	101 —
4	" " " " " " " " " " " " " "	95 50	95 50
E. Lozuri.			
3	Impr. cu premii Inst. de cred fonc. aust din 1880 à fl. 100	266 —	—
3	Impr cu premii Inst. de cred fonc. aust. din 1889 à fl 100	278 —	—
4	Impr. cu premii Banca ung. hipot	240 —	246 —
2	" " " " sâbesc à frs 100 —	100 50	105 —
5	Los. p. regularea Dunării, din 1870 à fl. 100	255 —	—
—	Basilica—Budapesta à fl. 5—	22 25	22 —
—	Inst. de credit p. com. și indust. à fl. 100—	428 —	434 —
—	Buda, comuna à fl. 40—	210 —	202 —
—	Pálffy, à fl. 40—	180 —	180 —
—	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	46 —	46 —
—	" " ungară, à fl. 5—	28 75	29 —
—	Losurile comunei Viena din 1874 à fl. 100—	462 —	475 —
—	Sanatorium Regina Elisabeta K 5—	—	9 20
—	Lozuri „Jó sziv”, à fl. 4—	—	11 —
F. Valute.			
—	Galbini imper pr. bucată	11 38	11 43
—	20 franci aur	19 15	19 16
—	20 marce aur	23 55	23 60
—	Sovereigns pr bucată	24 08	—
—	Ruble hârtie pr bucată	2 53	2 53
—	100 Marce hârtie	117 80	117 90
—	100 franci hârtie	—	95 92
—	100 lire hârtie	96 —	95 92
—	100 lei hârtie	—	95 60

„CODREANA“, institut de credit și econ. în Băsești.

CONCURS.

Institutul de credit și de economii „Codreana“ din Băsești (Illéfalva, comit. Selagiu) publică concurs pentru ocuparea postului de **contabil**.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

Salar anual K 1600.

Relut de quartir K 200.

Tantiema statutară

Cei ce doresc a reflecta la dobândirea acestui post, au să documenteze că au absolvat școala comercială cu examen de maturitate și că posed limba română și maghiară perfect în vorbire și scriere, și că sunt capabili a compune independent bilanțul.

Rugările sunt a se adresa direcțiunii institutului „Codreana“ în Illéfalva (Szilágy m.) până incluzive 10 August a. c. st. n.

În recurs este a se notifica, că e cu familie sau nu!

Numai cei cu praxă de bancă vor fi luați în considerare.

Noul ales după un an de probă se va definitiva.

Postul este a se ocupa momentan după alegere.

Dat în ședința plenară a direcțiunii, ținută în 13 Iulie 1907.

Nr. 90 (2—2)

Direcțiunea.

„TÂRNĂVEANA“, institut de credit în Sighișoara.

CONCURS.

Fiind a se ocupa un post de **practi-cant** dotat cu K 720 anual, reflectanții, cari au să fie absolvenți de vre-o școală comercială superioară, sunt chemați a-și înainta documentele până cel mult în 15 August n.

Alesul după 1 an de serviciu corespunzător va fi definitivat conform regulamentului.

Sighișoara, la 24 Iulie n. 1907.

Nr. 92 [1—1]

Direcțiunea.

„BIHOREANA“, institut de credit în Oradea-mare.

AVIZ!

Pe baza autorizării primite dela adunarea generală ordinară, ținută la 27 Februarie 1907 în care s'a decis urcarea capitalului social a institutului dela K 600,000 la K 1.200,000, oferim pentru subscriere, respective pentru cumpărare, acțiunile din emisiunea nouă, neoptate de acționarii vechi până la termenul fixat, pe lângă condițiunile următoare:

1. Prețul unei acții din emisiunea nouă, conform valorii reale de azi constatate cu privire la fondurile de cari dispune institutul, se fixează în sumă de K 240, din care K 200 se adaugă către capitalul social, iară restul de K 40, după detragerea speșelor emisiunii, se adaugă la fondul de rezervă.

2. Prețul de emisiune se plătește în cinci rate treilunare astfel, că deodată cu însinuarea pentru cumpărare se plătesc dela fiecare acție câte K 48 adică patruzecișiopt coroane ca prima rată din prețul de emisiune, iară ratele următoare de câte K 48 dela acție se plătesc conform dispoziției § lui 10 din statute tot la perioade de câte trei luni.

Fiecare acționar are însă drept să plătească mai multe rate, sau toate ratele înainte de termen.

În lipsa de plată a ratelor la termenele fixate se aplică dispozițiile §-lui 10 din statute, în sensul că- rora acția neplătită se anulează și în locul aceleia se emite un nou titlu de acție, iară ratele plătite cad în favorul fondului de rezervă.

3. Acțiunile nouă după plătirea tuturor ratelor vor participa la toate beneficiile și se vor bucura de toate drepturile ce posed acționarii vechi, dar la dividendă participă numai cu începutul dela 1 Ianuarie 1909.

Dela plătirea ratelor până la Ianuarie 1909 acționarii primesc după ratele plătite 4½% interese, iară după ratele restante plătesc 6% interese de întârziere.

Eliberarea acțiilor nouă va urma numai după plătirea prețului întreg al aceloră, iară până atunci fiecare acționar primește un titlu provizor de acții, în care se induce plătirea tuturor ratelor din prețul de emisiune.

4. Declarațiile pentru subscrierea, respective cumpărarea acțiilor din emisiunea nouă, sunt de a se trimite subscrise în toată regula dimpreună cu prima rată de K 48 dela acție la adresa institutului cel mult până în 30 Septemvrie st. n. 1907.

Formular pentru declarații de subscriere la cerere expedăm imediat la adresa tuturor, cari doresc să cumpere acții din emisiunea nouă a institutului nostru.

Subscrierile de acții se vor lua în considerare în seria precum au sosit aceleă la institut prin urmare la caz, dacă s'ar subscrie mai multe acții de câte au rămas neoptate și direcțiunea va uză de dreptul său să reducă numărul acțiilor subscrise, reducerea se va face astfel că acționarii cari s'au însinuat mai timpuriu vor avea prioritate față de aceia, cari au subscris mai târziu acții din emisiunea nouă.

Oradea-mare, 11 Iulie 1907.

Nr. 93 (1—3)

Direcțiunea.

Ioan I. Lăpédatu